

“Победата не е нещо еднократно, а постоянно. Човек не печели от време на време, не се справя както трябва от време на време, а през цялото време. Успехът е навик. За съжаление, такъв е и неуспехът.”

Винс Ломбарди (1913-1970), американски треньор по ръгби

РАЗДЕЛЯЙ И... САБОТИРАЙ!

За контрола и намалението на корупцията е определящо съществуването на една, овластена гостатъчно и същевременно автономна, институция

Славчо КЪНЧЕВ*

предостави бесплатно авторските права и акцията беше проведена. Притежавам и официалните документи, удостоверяващи, че между народните представители, изпълнителната и съдебната власт през 2000 г. бяха раздадени над 1000 екземпляра от изданието.

Така че е неоспорим факт информиранията - на тези, които не са използвали книгата, за да си нивелират бюрата или да прогонват досадните мухи - относно важноста да бъде институционализиран отделен орган, с властта и автономността, която е необходима, за да координира и контролира прилагането на противокорупционната дейност. Като в монографията “Борбата против корупцията...” беше разгледан детайлно опитът на Независимата комисия срещу корупцията (НКСК) в Хонконг, както и посочен големият реален резултат в минимизирането на корупционните практики след основаването на НКСК през 1974 г.

Логично се появява зловецът - да! - това е точното определение, въпрос: “Защо 15 години оттогава нищо не е направено в тази насока за създаване на централизирано ръководство за противодействие на корупцията в България? Именно понеже

бездействието е планирано

и перфектно, и в тазгодишния мониторингов доклад на ЕК за България, в

сенчеста сфера на държавното управление у нас отдавна е наложила модела на разпръснати институционални форми за противодействие на корупцията - имитационен модел, наложен в опит за заблуда на външните наблюдатели и на администрацията в ЕС, които - малшансово за авторите на “ноу-хауто”! - се оказва, че не са произлезли от социалния вид “лапнишаран”. Ето защо се наложи отново да се обяснява на българските управници да престанат да шикалкават, а да централизират кооперирането и контрола на действията за противопоставяне на корупцията.

Точно тази теза съм излагал в много мои публикации в продължение на години. Но както е доказано, през едното ухо може да влезе, а през двете - да излезе. За по-бързо! За да започне процес на промяна на ситуацията, за която понастоящем е напълно валидна латинската сентенция “Quae fuerant vitia, mores sunt”, т.е. “Това, което е било порок, сега е в добрите нрави”, е наложително да бъдат изучени и приложени добрите чуждестранни практики. Защо това досега не е било направено ли? Като за всички нарочно усложнени неща, обяснението е просто. Такъв е интересът на персоните, които през годините на т.нар. преход са преформатирани реалните цели на държавното управление от задоволяване на интересите на суверена в постигане на

собственото им обогатяване

Понеже, ако съществуваше овластена и автономна институция за коопериране и контрол на усилията за противодействие на корупционните практики в България, то несъмнено би било по-лесно да бъде извършван мониторинг на нейната дейност. Както от субекти на гражданското общество у нас, така и от външни наблюдатели. Спрямо назначенията по високите постове в тази структура би било по-възможно да се наложи принципът на ясни критерии и прозрачност, който да се съчетае дори с мажоритарен пряк избор, едновременно например с президентския вот, на ръководителя на тази единствена координираща и контролираща противокорупционна институция.

Докато в механизма на държавното управление противокорупционните театрални работилници са нацвъкани като дюнер сергии, суверенът като общаващавен ще врътка главата си ту към БОШКОР, ту към съответната комисия в Народното събрание, ту към ДАНС или към новото звено в прокуратурата за борба с корупцията по високите етажи на властта, не би трябвало да пропусне и съответните звена в отделните министерства. Ха, замалко да прескочим и прословутата комисия за отнемане на имущество, придобито по незаконен начин, чийто председател в предишен период се подписваше под скромната заплата от 7000 лева!

Как беше отдавна установил мъдрият български народ? Много баби - хилаво дете! В случая “детето” е цялата ни държава.

Несъмнено не разпилените структури у нас за противопоставяне на корупцията са в основата на нейния генезис. Причините за нейната поява и съществуване са други. Но за контрола и намалението на нейната изява е определящо съществуването на една, овластена достатъчно и същевременно автономна институция. Колкото по-автономна и от трите власти в България, толкова по-ефикасна би била. Неслучайно водещата по смисъл дума в наименованието на противокорупционната институция в Хонконг е “независима”!

къде са честните хора

Не бяха в тази банка, макар и държавна. Затова се предполагаше там етичните стандарти да са по-високи. Честните хора също не бяха и в няколко други държавни институции, където бяха проведени конкурси за възлагане на поръчки за предпечатна подготовка и отпечатване на различни материали.

Понеже схемите за източване на държавни пари ми бяха ясни още от времето, когато в българския печат се громеше т.нар. капиталистическо общество и чрез явлението “корупция” в него, направените от мен проучвания показваха, че в повечето случаи конкурсите се печелеха от фирми, регистрирани малко преди обявяването на съответния конкурс, затова и бяха без дълъг професионален летопис, но затова пък с прозрачна цел.

Когато видях монографията “Борбата против корупцията...”, си припомних и аферата “Локхийд” - раздаването на многомилионни подкупи в чужбина от американската самолетостроителна компания, за да пласира успешно своята продукция. Както и “Кореягейт” - мотивирането чрез подходящи по размер “хонорари” на американски конгресмени от властите в Южна Корея, за да гласуват по-голяма икономическа и военна помощ за тази държава.

Ето защо реших да финансирам със собствени средства превода на български език, отпечатването и безплатното разпространение на това антикорупционно помагало сред държавните институции у нас. Дано да спомогне поне малко да бъде изпомпано корупционното блато в България.

Световната банка добронамерено

* Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България